

Behandlingsassistent

– utbildningens syfte, mål och kursplan

Läsår 2026/2027

Syfte och mål

Utbildningens övergripande syfte är att ge deltagarna en fördjupad förståelse och nödvändiga kunskaper för att kunna arbeta salutogent, inkluderande och professionellt med människor som befinner sig i utsatta livssituationer. Målet är att stärka deltagarnas förmåga att bidra till individers och grupper utveckling, välbefinnande och återhämtning genom ett respektfullt, empatiskt och etiskt förhållningssätt.

Utbildningen syftar vidare till att ge deltagarna en grundlig orientering i centrala teorier, begrepp och metoder som används inom socialt arbete, med särskilt fokus på bemötande och stöd till personer med beroendeproblematik. Deltagarna ska utveckla sin förståelse för hur olika sociala, psykologiska och biologiska faktorer samverkar vid beroende, samt hur man kan arbeta för att främja förändring och delaktighet utifrån ett helhetsperspektiv.

Utbildningen ska även introducera olika strategier och arbetsmetoder för att stödja människor i förändringsprocesser, både på individ- och gruppnivå. Genom praktiska exempel och reflektion kring egna värderingar och yrkesmässiga roller får deltagarna verktyg för att utveckla ett professionellt bemötande som bygger på respekt för människors egenvärde, integritet och rätt till självbestämmande.

Målet är att deltagarna efter genomgången utbildning ska ha förutsättningar att arbeta utifrån ett salutogent och etiskt grundat förhållningssätt, kunna tillämpa stödjande och motiverande metoder i sitt yrkesutövande samt bidra till en inkluderande och mänskligt hållbar vård- och omsorgspraktik.

Kursens innehåller bland annat:

- Alkohol och drogkunskap
- Beroende och missbruk
- Behandlingsmetodik
- Anhörigproblematik
- LVM (lag om tvångsvård av missbrukare)
- Hot och våld
- Psykisk ohälsa och beteendestörningar
- NPF
- Ett socialpedagogiskt arbetssätt (Människosyn, bemötande och förhållningssätt - En vårdetiks kompass, Livsvärlden, omsorgsarena, kommunikativhandling, dialogiskt förhållningssätt, omsorgskvalité, mellanmänniskliga relationer.
- Kriminalitet
- Motiverande samtal (MI) och motivationsarbete
- Juridik och sekretess kring dokumentation

Utbildningens övergripande mål:

- Kunskap för att arbeta salutogent och inkluderande med utsatta människor.
- Kunskap om etiska förhållningssätt och professionellt bemötande inom yrkesområdet.
- Kunskap om olika diagnoser och psykisk ohälsa.
- Teoretisk grund kring människors utveckling, lärande och välbefinnande, dvs. beteendevetenskap, sociologi samt metoder för vetenskapligt arbete.
- Introduktion till olika strategier, metoder och förhållningssätt för att arbeta i stödjande förändringsprocesser för grupper och individer.
- Kunskap om samhälle, lagstiftning och olika sociala skyddsnät.
- Reflektera över egna värderingar, motiv och egen bakgrund samt finna ett genomtänkt förhållningssätt till sig själv i mötet med andra.

Kursplan

Nedan presenteras kursens delmoment (Ordningen på momenten kan komma att ändras under kursens gång)

Moment 1

PERSONLIG UTVECKLING

- Nyttiga och skadliga tankar
- Det undermedvetna
- Känslor
- Arv och miljö

Moment 2

NPF

- ADHD/ADD
- ADHD som vuxen
- Autism
- NPF, missbruk och psykisk ohälsa
- Självmedicinering
- Samsjuklighet

Moment 3

BEROENDE

- Beroendepersonlighet
- Beroendeproblematik
- Olika former av beroenden och missbruk
- Belöningssystemet

Moment 4

ALKOHOL OCH DROGER

- Riskbruk, missbruk eller beroende?
- Alkohol
- Droger och centralstimulerande medel
- Lagstiftning

Moment 5

BEHANDLINGSMETODIK

- Behandling enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer
- Individorienterad behandling
- 12-stegsprogrammet
- Återfallsprevention
- Självhjälpsgrupper och mottagningar

Moment 6

ETT SOCIALPEDAGOGISKT FÖRHÅLLNINGSSÄTT

- Vad är ett socialpedagogiskt förhållningssätt?
- Människosyn och bemötande
- Vårdetisk kompass
- Mänskliga rättigheter och värdegrund
- Omsorgskvalité

Moment 7

SOCIALTJÄNSTLAGEN

- SoL
- LVM, LVU och LPT
- Insatser och åtgärder
- Överförmyndarnämnden - god man – förvaltning

Moment 8

KRIMINALITET

- Kriminalitet som livsstil
- Hur blir vi den vi är?
- Ungdomar och kriminell livsstil
- Kriminella tankemönster
- Behandling mot kriminalitet

Moment 9

PSYKISK OHÄLSA

- Ångest och trauma
- Psykoser och tvångstankar
- Personlighetsstörningar
- Suicidprevention
- Ohälsa bland unga
- Fysisk återhämtning vid missbruk
- Psykisk ohälsa kopplat till missbruk
- Rättspsykiatrins roll
- Brottsoffer
- Hederskultur

Moment 10

HOT OCH VÅLD

- Strategier och bemötande
- Lågaffektivt bemötande
- Grundläggande delar i förebyggande arbete
- Fysiska miljöer
- Användbara praktiska verktyg

Moment 11

SAMTALSMETODER

- Samtalsmetodik
- Motiverande samtal (MI) och motivationsarbete
- MI som behandlingsform
- ACT och KBT

Moment 12

SEKRETESS OCH DOKUMENTATION

- Sekretess
- Krav och regler runt dokumentation och uppföljning

Moment 13

EXAMINATIONSUPPGIFT

- Examinationsuppgift